

130ste FacNieuws

7 juni 2005

Nieuwsbrief van het Departement Natuur- en Sterrenkunde

BESTUUR

NIEUWE HOGLERAAR DYNAMICA VAN HET KLIMAAT

Op voordracht van de Stichting Waterloopkundig Laboratorium heeft het College van Bestuur ingestemd met de benoeming van **dr. B.J.J.M. van den Hurk** tot bijzonder hoogleraar 'Dynamica van het Klimaat' op de Buys Ballot Leerstoel. De benoeming vond formeel plaats per 1 maart 2005 en geldt voor een periode van vijf jaar. Prof. Van den Hurk volgt met deze benoeming **prof. G. Komen** op.

Prof. Komen (op de foto hierboven) heeft deze leerstoel tot 1 januari 2005 zeer succesvol bezet en interessante studierterreinen op het gebied van klimaatvariabiliteit en –voorspellingen voor studenten nog beter toegankelijk gemaakt. De faculteit is prof. Komen bijzonder erkentelijk voor zijn inspanningen als bijzonder hoogleraar.

Net als Gerbrand Komen is ook Bart van den Hurk werkzaam op het KNMI. Hij houdt zich bezig met parametrisatie van landoppervlakteprocessen in weer en –klimaatmodellen. Deze tak van de meteorologie neemt de laatste jaren duidelijk aan belang toe en vormt een goede aanvulling voor het IMAU. Wij heten prof. Van den Hurk welkom en wenst hem veel succes met deze benoeming.

ONDERWIJS

KWALIFICATIETREGELING BKO EN SKO

In 1994 is door het College van Bestuur de kwalificatieregeling voor onderwijs ingesteld met de bedoeling de kwaliteit van het onderwijs te waarborgen. Er zijn twee kwalificatieregelingen:

- * Basiskwalificatie Onderwijs (BKO)
- * Senior kwalificatie Onderwijs (SKO).

Wat de promotie is voor het onderzoek, is de kwalificatie voor het onderwijs, namelijk een proeve van bekwaamheid. Alle docenten beschikken over de vereiste kwalificatie of zijn bezig deze te behalen.

Iedere docent die een onderwijskwalificatie wenst te behalen wordt getoetst door een commissie die bestaat uit de directeur van het Julius Instituut, de voorzitter van de Onderwijscommissie, de tutor en een onafhankelijk hoogleraar of seniordocent. Deze toetsingscommissie beoordeelt het onderwijsdossier van de kandidaat en stelt vast in hoeverre aan de criteria is voldaan en eventueel welk kwalificatietraject nog moet worden doorlopen. Uiteindelijk geeft de commissie een advies aan de decaan over toekenning van een kwalificatie en de decaan legt zijn besluit daarover voor aan het CvB. De onderwijsdirecteur reikt vervolgens de kwalificaties uit.

De onderwijsdirecteur, prof. Harrie Eijkelhof, heeft het afgelopen half jaar tien onderwijskwalificaties uitgereikt aan facultaire docenten en hoogleraren. Dr. Stephan de Roode en dr. Sylvia Pont hebben zich gekwalificeerd voor de BKO. Dr. Gerard Barkema, dr. Michiel van den Broeke, dr. Aarnout van Delden, dr. Raymond van Ee, prof. Henrik Rudolph, prof. Ruud Schropp, dr. Stefan Vandoren en dr. Pedro Zeijlmans van Emmichoven hebben zich gekwalificeerd voor de SKO.

Daarnaast lopen er diverse aanvraagprocedures en zijn er vier onderwijsdossiers in behandeling. Met name het toenemend aantal SKO-aanvragen toont aan dat binnen onze faculteit het belang van een goede waarborg van het onderwijs hoog in het vaandel staat.

DIVERSEN

DAGJE-UIT DIENSTEN

De meeste medewerkers van de ondersteunende diensten van de faculteit zullen op **dinsdag 14 juni**

a.s. niet aanwezig zijn in verband met het jaarlijkse dagje-uit. Het betreft de afdelingen Gebouwbeheer, Financiën, Personeel & Organisatie, het Bureau en de FCG. De bibliotheek is normaal geopend van 09:00–17:00 u.

OPENINGSTIJDEN RESTAURANT MINNAERTGEBOUW

Het restaurant in het Minnaertgebouw is gedurende de vakantieperiode voor Midden-Nederland (4 juli t/m 21 augustus 2005) **geopend**.

SCIENCE UNLIMITED

Eén van de hoogtepunten van het Jaar van de Natuurkunde is Science Unlimited, een natuurkunde-feestweek van universiteiten, instituten, bedrijfsleven en science center NEMO (adres: Oosterdok 2, ten oosten van het Centraal Station). Science Unlimited voltrekt zich van **woensdag 15 tot en met zondag 19 juni** in en rondom NEMO in Amsterdam en is voor iedereen gratis toegankelijk.

Science Unlimited wordt Nederlands grootste wetenschapsmarkt ooit, ingericht met tientallen demonstraties en tentoonstellingen.

Een foto, door Roelof Ruules gemaakt tijdens de op 3 en 4 juni op het Domplein georganiseerde manifestatie 'Natuurkunde op de markt'.

In NEMO en op de kade ernaast worden ruim vijftig interactieve demonstraties samengebracht. Er is een reuzenmodel DVD-speler die laat zien hoe DVD's en CD's worden afgespeeld. Met een MRI-apparaat kunnen bezoekers hun eigen vinger van binnen bekijken. Er is een laserpincet waarmee je bacteriën kunt beetpakken en een rookkringkanon dat op tien meter afstand een kaars uitblaast. Er zijn films, experimentele

shows met proeven, cabaretachtige voorstellingen met natuurwetenschappelijke thema's en voordrachten over natuurkunde door aansprekende wetenschappers als weervrouw Marjon de Hond en Nobelprijswinnaar Gerard 't Hooft. Ook zijn er wateractiviteiten rond het science center.

Science Unlimited opent iedere dag om 10:00 uur en sluit om 22:00 uur (op zondag om 17:00 uur).

Info: www.wyp2005.nl

DUURZAME ENERGIESYSTEMEN

Begin juni 2005 wordt de vierde en laatste oproep verwacht voor het indienen van voorstellen voor demonstratieprojecten op het gebied van duurzame energiesystemen van het Zesde Kaderprogramma (KP6). Dege-
nen die daarover uitgebreid geïnformeerd willen worden, worden ugenodigd voor een voorlichtingsmiddag op **dinsdag 28 juni a.s.** in 'Mammoni', adres: Voor Clarenburg 7, Utrecht.

Het doel van de bijeenkomst is het toelichten van de inhoud van de oproep, de specifieke onderwerpen en de procedures. Daarnaast biedt de middag potentiële indieners de mogelijkheid te discussiëren en vragen te stellen. De bijeenkomst zal worden afgesloten met een informele borrel.

Tijdens de bijeenkomst zullen vertegenwoordigers van de Europese Commissie, SenterNovem en EG-Liaison een toelichting geven. Tevens worden er praktijkvoorbeelden gepresenteerd over hoe (CONCERTO I) projecten tot stand zijn gekomen. Het programma wordt binnenkort bekend gemaakt o.a. via de site: www.egl.nl/energie

Aanmelden en kosten

Gegadigden kunnen zich tot uiterlijk 21 juni a.s. aanmelden door het aanmeldingsformulier per e-mail of fax te sturen naar Natalie in 't Veld. Het formulier is beschikbaar op de hierboven vermelde site (AGENDA aanklikken). De kosten van de bijeenkomst bedragen € 25,00.

SUCCESVOL BERNARD-FEST

Op 27 en 28 mei jl. werd ter ere van de 60ste verjaardag van prof. Bernard de Wit (ITF) een internationaal symposium georganiseerd in conferentiecentrum 'De Bergse Bossen' in Driebergen. Tot op het laatste moment waren de organisatoren erin geslaagd de bijeenkomst voor hem geheim te houden. Er waren ongeveer 70 mensen aanwezig uit binnen- en buitenland (o.a. uit Israël, de VS, Canada, Rusland, Italië en Engeland). De organisatoren, dr. Stefan Vandoren (ITF), prof. Eric Bergshoeff (RUG), prof. Jan-Willem van Holten (NIKHEF/VUA) en prof. Antoine Van Proeyen (KU Leuven), boden de jarige twee dagen lang een gevarieerd programma aan met sprekers van wereldfaam. Het niveau van de bijeenkomst moge blijken uit de aanwezigheid van sprekers met interna-

tionale onderscheidingen (een Wolfprijs en EPS-laureaat en twee Diracmedaille-laureaten). Deze bijeenkomst kon alleen georganiseerd worden dankzij de financiële steun van het departement N&S, de Stichting FOM, FOM-programma 'String Theory and Quantum Gravity', NIKHEF en de KU Leuven. Programma en foto's van het symposium zijn te bekijken op:

<http://www1.phys.uu.nl/wwwitf/>

>>> A G E N D A <<<

ORATIES

Alle oraties vinden plaats in de aula van het Academiegebouw van de Universiteit Utrecht, Domplein 29.

Om alvast te noteren:

vrijdag 9 september 2005

prof.dr. T. Peitzmann (SAP)

aanvang: 16:15

PROMOTIES

De promoties van de faculteit Natuur- en Sterrenkunde vinden plaats in het Academiegebouw van de Universiteit Utrecht, Domplein 29. Na afloop receptie. Toelichtingen op de proefschriften zijn, indien hieronder niet afgedrukt, eventueel te vinden in de AGENDA van de website van de UU.

vrijdag 10 juni 2005

drs. D.H. Nickeler

MHD equilibria of astrospheric flows

promotores: prof.dr. J.P. Goedbloed

en prof.dr. H.-J. Fahr

copromotor: dr. Th. Neukirch

aanvang: 14:30

toelichting:

De hete gasbellen rond sterren met een sterrenwind worden astrosferen genoemd. Tussen de sterrenwind en het interstellair medium erbuiten vormt zich een contact- of grensoppervlak dat de astropauze wordt genoemd. Dieter Nickeler heeft de geometrische vorm van dit astrosfeer/astropauze gebied berekend consistent met de stroming en de magnetische velden die in de sterrenwind en het interstellair medium plaatsvinden. Hij heeft ook geanalyseerd hoe lekkage optreedt door dit grensoppervlak heen door resistieve effecten, waaronder de afbraak van het ingevroren magnetische veld (magnetische reconnectie).

COLLOQUIA, SYMPOSIA, E.D.

woensdag 8 juni 2005

Colloquium Inst. Theoretische Fysica

dr. J. Gomis (Barcelona / Leuven):

Non-relativistic superstrings

aanvang: 16:00 (thee/koffie 15:45),

BBL 105B

donderdag 9 juni 2005

Studenten Physica In Nederland

(SPIN): *PION olympiade voor*

studenten natuurkunde

aanvang: 10:30, aanvang wedstrijd:

13:00. borrel om 16:00, prijsuitreiking te 17:30,

locatie: TU Delft

donderdag 9 juni 2005

IMAU Colloquium

dr. Arthur Petersen (RIVM, De Bilt):

Het IPCC en de onzekerheden in klimaatmodellen; de waarschijnlijkheid van antropogene klimaatverandering en de onbetrouwbaarheid van modellen

aanvang: 15:30 (thee/koffie 15:15),
BBL 105B

woensdag 15 juni 2005

SIU/SRON Colloquium

dr. Tom Maccarone (UvA):

New results on X-ray binaries in early type galaxies

aanvang: 15:30, Conferentiezal SRON

donderdag 16 juni 2005

Extra IMAU Colloquium

prof. D. Dahl-Jensen (Universiteit van

Kopenhagen): *NGRIP: a new Greenland ice core reaching 125,000 years back*

aanvang: 15:30 (koffie/thee 15:15),
BBL 105B

vrijdag 17 juni 2005

Ornstein Colloquium

prof.dr. Manfred Bayer (Universität von Dortmund): *Spins and charges in self-assembled quantum structures*

aanvang: 16:00, OL 260

woensdag 22 juni 2005

Departementsdag (in de middag)

Informatie op de website:

http://www1.phys.uu.nl/departement_sdag/

De organisatie van de departementsdag is in handen van:

Marjolein Dijkstra

(M.Dijkstra@phys.uu.nl)

Leonard Kraaijenbrink

(L.Kraaijenbrink@phys.uu.nl)

Henk Mos (H.J.Mos@phys.uu.nl)

Roelof Ruules (R.Ruules@phys.uu.nl)

woensdag 29 juni 2005

Spinoza Seminarium

dr. Sergei N. Solodukhin (International University Bremen):

Relaxation and unitarity in eternal black hole

aanvang: 11:15, MG 401

woensdag 29 juni 2005

SIU/SRON Colloquium

dr. Luigi Gallo (Max-Planck-Institut für

Extraterrestrische Physik, Garching,

Duitsland): *Narrow Line Seyfert 1*

galaxies observed by XMM-Newton:

partial covering and reflection in the

black hole environment

aanvang: 15:30, Conferentiezal SRO

FACNIEUWS

Voor **FacNieuws 130** en een

overzicht van alle nummers zie:

<http://www1.phys.uu.nl/facnieuws/>

Redactie van FacNieuws

Evert Landré BBL 160a tel. 5322

Saskia Meesters BBL 152 tel. 3047

Peter Mertens BBL 155 tel. 2725

Roelof Ruules BBL 011e tel. 9089

e-mail: facnieuws@phys.uu.nl

VOLGENDE en laatste FacNieuws

vóór de vakantie:

FacNieuws 131 verschijnt op

dinsdag 21 juni 2005

DEAD LINE FacNieuws 131:

vrijdag 17 juni 2005